

Forretningsudvalgsmøde

20-06-2022

TID: fredag den 24. juni kl. 10:30-14:30

STED: Danmarks Biblioteksforening (Farvergade 27D, sal 2, København)

Deltagere:

Paw Østergaard Jensen (A), Albertslund

Claus Mørkbak Højrup (V), Hjørring

Johs Poulsen (B), Herning

Anette Mortensen (V), Stevns

Carsten Petersen (C) Sorø

Kristine Nygaard, Aalborg

Lars Bornæs, Silkeborg

Anni Bagge Jensen, Langeland

Afbud:

Signe Bekker Dhiman (A) Aabenraa

Annette Wolgenhagen Godt, Allerød

Sekretær for udvalget:

Michel Steen-Hansen

Til mødet har vi kl. 12:30 inviteret Lisbet Vestergaard fra Tænk tanken Fremtidens Biblioteker til at komme med oplæg om deres nye læseundersøgelse. *Der vil være frokost kl. 12.00-12.30.*

Tidsplan	Sager
10.30-10.35	Godkendelse af dagsorden 2
10.35-11.15	Forretningsudvalgets arbejdsform og opgaver..... 2
11.15-11.40	Eksisterende planer, økonomi og projekter 2
11.40-12.00	Repræsentantskab, valg og udvalg 4
13.15-13.30	Dansk Kulturliv 5
13.30-13.45	Folkemøde, kulturmøde og regionale aktiviteter 6
13.45-14.00	Det internationale arbejde 6
14.00-14.30	Forretningsudvalgets fremtidige fokus..... 7
12.30-13.15	TEMADRØFTELSE: LÆSNING KL. 12.30-13.15 9

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagens dagsorden.

[Referat](#) fra repræsentantskabsmøde den 20. maj til orientering.

Indstilling

Godkendes.

Afgørelse

2. Forretningsudvalgets arbejdsform og opgaver

Sagsfremstilling

Vi laver en kort beskrivelse af Forretningsudvalgets opgaver

Der lægges op til en åben drøftelse af de fremtidige møder, herunder antal, form og indhold?

Temaer?

Dagsorden og forretningsorden?

12-12 Seminar?

Indstilling

Til drøftelse – hvor der også skabes en mødeplan for resten af året.

Afgørelse

3. Eksisterende planer, økonomi og projekter

Sagsfremstilling

En kort beskrivelse af de tidligere vedtagne planer og de økonomiske rammer.

I kan her se det vedtagne budget for i år [Budget 2022](#)

På mødet vil punktet blive indledt med en gennemgang af de økonomiske rammer og tidligere vedtagelser med fremadrettet økonomiske og personalemæssige konsekvenser.

Danmarks Biblioteksforening har igangsat en række projekter.

En helt særlig indsats i en årrække har været ét stort projekt:

Tænketanken Fremtidens Biblioteker

[Tænketanken Fremtidens Biblioteker](#) blev etableret på initiativ af Danmarks Biblioteksforening i juni 2012. Tænketanken repræsenterer omkring 40 folkebiblioteker, biblioteksorganisationer, forskningsbiblioteker og en række private virksomheder, der deltager aktivt i Tænketankens aktiviteter og støtter arbejdet økonomisk. Der er en grundfinansiering på ca. 800.000 kr. om året, og fast tilskud fra DB på 250.000 om året, hvor vi også lægger kontor til Tænketanken. Der er én fastansat leder, herudover finansieres alle undersøgelser og aktiviteter af fonsansøgninger og eksterne tilskud, hvor der projektansættes medarbejdere til at udføre disse.

I den forløbne periode har Tænketanken haft en omsætning på mellem 2 og 4 mio. om året.

Tænketanken er etableret for at skabe viden, der kan være med til at finde løsninger på nogle af samfundets og bibliotekernes udfordringer. Gennem en række projekter som typisk strækker sig over 1,5 - 2 år, ønsker Tænketanken at undersøge og skabe debat om, hvilken rolle bibliotekerne skal have i fremtidens samfund.

Partnerne bag Tænketanken er Bibliotekschefforeningen, Forbundet Kultur og Information, Danske Fag-, Forsknings- og Uddannelsesbiblioteker og Danmarks Biblioteksforening, der også administrerer projektet. Tænketanken har til huse på Vartov i det indre København og fungerer i 2-års projektperioder.

I forretningsudvalget vil vi løbende få afrapporteringer og drøftelser af Tænketankens virksomhed. På dagens møde vil også være oplæg fra Tænketanken om deres seneste store undersøgelser "Børn og Unges læsning".

Det største projekt i Tænketanken er for tiden:

SAMMEN OM VERDENSMÅL

Projektet "Sammen om Verdensmål" sker med støtte på 5.576.000 dkr. fra VELUX FONDEN, og der er ansat en projektleder på fuldtid.

I regi af Danmarks Biblioteksforening:

Netværket DB 2030

DB fik en Finanslovsbevilling i 2022-23 på 1,5 mio. om året, til certificering, kompetenceudvikling og aktiviteter. DB har ansat en Verdensmålskoordinator.

FakeNews Laboratorium

DB fik ½ mio. til projektet fra april 2022 til april 2023 – som projektstøtte fra Kulturstyrelsen. Der er deltidsansat en projektleder.

Fire forbundne indsats, som giver unge teoretisk ballast og konkrete redskaber til at orientere sig i en digitaliseret verden fyldt med misinformation. De inkluderer undervisningsforløb om fake news og kildekritik på internettet, digitalt læringsmateriale, mangesidige formidlingstiltag samt aktivering af unge digitale ambassadører. Tilsammen

skal de sikre, at målgruppen opnår større forståelse for fake news, der ændrer rammerne om den demokratiske samtale.

Vi lægger op til drøftelse på mødet – med udgangspunkt i spørgsmål.

Medieforlig

DB spillede ind for at få skrevet bibliotekerne ind som en public service-institution og påbegynde en proces med ny bibliotekslov. Skal det følges op politisk?

Digitaliseringsstrategi

Det vil være oplagt, at det er en sag for DB's digitaliseringsudvalg, men det kan også være et finanslovsudspil fra DB, f.eks. indspil om at skabe en fælles pulje til at skabe adgang til digital litteratur (e-bøger, lydbøger og vidensdatabaser), så der er lige adgang for børn og unge eller ALLE?

Indstilling

Til drøftelse.

Afgørelse

4. Repræsentantskab, valg og udvalg

Bilag: [Udvalgsliste](#)

Sagsfremstilling

Fremtidige forventninger og kommunikation om og med repræsentantskab og udvalg drøftes. Direktøren orienterer om udvalgenes status og igangsætning.

På repræsentantskabet blev følgende udvalg

- » [Kulturelt udvalg](#)
- » [Læringsudvalget](#)
- » [Digitaliseringsudvalget](#)

Vi har lavet en foreløbig underside til hver, som I kan klikke ind på og se sammensætning og kommissorium.

Der er udsendt velkomstmil, og planlægning af første møde er under planlægning, men det bliver først efter sommerferien.

På mødet drøfter vi, hvordan FU holder kontakten og skaber nogle fælles forventninger til udvalgene.

Indstilling

Til drøftelse.

Afgørelse

5. Dansk Kulturliv

Sagsfremstilling

Danmarks Biblioteksforening var sidste år med til at etablere [DANSK KULTURLIV](#) som helt aktuelt kom til at udgøre rammen om vores fælles projekt på årets Folkemøde [KULTURENS PLADS](#). Sidste år skabte Dansk Kultur Liv Kulturens Branchemøde, og i år har der været afholdt 4 regionale branchemøder, primært rettet mod ledere i kulturlivet på tværs af institutioner. Dette følges op med temamøder i efteråret, hvor DB arbejder på et temamøde om at lede med verdensmål.

Vi har påtænkt at sætte dette samarbejde på FU dagsordenen som en fast opdatering.

Dansk Kulturliv er en alliance mellem flere af kulturlivets branche- og interesseorganisationer; Dansk Live, Dansk Teater, Organisationen Danske Museer, Danske Koncert- og Kulturhuse samt Danske Ensembler, Orkestre og Operainstitutioner samt Danmarks Biblioteksforening.

Formålet med Dansk Kulturliv er, at alle i Danmark skal opleve og deltage i kulturlivet.

Formålet understøttes ved at Dansk Kulturliv er den fælles afsender af politiske positioner og gennem samarbejde mellem kulturlivets organisationer, **når det er relevant og muligt**. Hvilket i praksis betyder i opbygningen, at når der ikke er enighed, så laves der ikke fælles tiltag.

Det sker bl.a. ved at:

- Skabe fælles arrangementer
- være repræsentant for kulturlivet i Danmark – særligt overfor beslutningstagere
- være en stærk stemme i den offentlige debat på relevante emner
- søge politisk indflydelse og give fælles svar, når det er relevant
- udpege repræsentanter til relevante fora
- sikre netværksdannelse på tværs af kulturlivets institutioner
- skabe fælles uddannelses- og kursusaktiviteter
- bidrage til forretningsudvikling, dataindsamling og publikumsudvikling.

I alliancens første år har de seks organisationers ledere udgjort bestyrelsen.

Dansk Teaters direktør Peter Mark Lundberg er bestyrelsesleder og Michel Steen-Hansen vicebestyrelsesleder.

Der afholdes løbende møder mellem formænd. I det kommende år igangsættes en proces om hvordan flere organisationer inddrages og hvordan governance udvikles.

Der afholdes også løbende fælles arrangementer mellem medarbejderne i de seks organisationer og forsøges at opbygge fælles projekter, hvor der kan opnås synergi.

Indstilling

Til drøftelse.

Afgørelse

6. Folkemøde, kulturmøde og regionale aktiviteter

Sagsfremstilling

I en årrække har Danmarks Biblioteksforening afsat midler til "regionale aktiviteter", i indeværende år 150.000 dkr.

Disse midler har bl.a. været brugt til nogle af de større nationale events. Særligt Folkemødet på Bornholm, Kulturmødet på Mors og Bogforum i Bellacentret.

Danmarks Biblioteksforening har i de seneste år koordineret events i samarbejde med de biblioteker og biblioteksorganisationer der deltager.

På Folkemødet i år har vi valgt at indgå i et større samarbejde med Dansk Kulturliv om at skabe Kulturens Plads – se mere [her](#) – og samtidig koordinerer et par større events.

Indstilling

Til drøftelse.

Afgørelse

7. Det internationale arbejde

Indstilling

Danmarks Biblioteksforening har en [International Strategi](#), som foreningen har arbejdet ud fra i en del år. FU bør i den indeværende periode forholde sig til den, og skabe en ny.

På mødet ser vi nærmere på budgettet til det internationale arbejde. Tidligere har vi haft afsat omkring 50.000 dkr. til politisk deltagelse i diverse internationale møder og konferencer i FU.

Særligt har DB været engageret i disse internationale organisationer.

IFLA

[IFLA](#) er en international biblioteksforening, der har biblioteksforeninger, biblioteker og andre biblioteksinstitutioner som medlemmer. IFLA har tre mål: Foreningen vil fremme biblioteker og informationssericer af en høj service, øge forståelsen for, hvor vigtigt det er med gode biblioteks- og informationssericer og repræsentere medlemmernes interesser i hele verden.

Kirsten Boelt er den Danske repræsentant i IFLAs bestyrelse- Governing Bord (GB). Herunder støtter Danmarks Biblioteksforening en række andre deltagere i IFLA-regi – se [mere](#)

Årets **IFLA-kongres 2022 WLIC** bliver afholdt den 26.-29. juli i Dublin. Generalforsamlingen

bliver ikke afholdt samtidig med WLIC pga. den "korte" konference – og fordi GB forventer at flere kan deltage i august, da mange sikkert har ferie i juli. At det er i juli i år, handler om at kunne få plads på konferencecentret. I 2023 forventer man, at konferencen bliver på fire dage.

EBLIDA

EBLIDA er en europæisk biblioteksforening, hvis primære formål er at lobbye på EU-niveau i sager, der har indflydelse på bibliotekerne.

DB repræsenteres i EBLIDAS Executive Committee fra august 2021 af Andrew Cranfield, leder af Biblioteker og Kulturinstitutioner i Tønder Kommune. Se [mere](#)

Indstilling

Sagen drøftes.

Afgørelse

8. Forretningsudvalgets fremtidige fokus

Sagsfremstilling

FU sætter sejl for Danmarks Biblioteksforening mod horisonten og fremtidens fjerne mål.

Vi starter med en idestorm på hvad vi hver især finder er interessant og relevant at sætte i søen.

Herunder drøfter vi kursen, temaer og planlægning af et "12-12 seminar" i efteråret, hvor vi bl.a. drøfter hvordan fremtidens strategier og handleplaner skal udformes.

Vi drøfter også, hvordan vi skal navigere mellem og med vores stående udvalg.

På mødet skaber vi en proces, hvor vi lægger op til at udvikle ideer, komme med politiske mål og indspil til hvordan fremtidens arbejde planlægges.

Indstilling

Til drøftelse og planlægning af konkrete tiltag.

Afgørelse

9. Orientering

Sagsfremstilling

Vi laver til hvert møde en sagsfremstilling på en række af de aktiviteter som har haft betydning for Danmarks Biblioteksforening. Der er ikke lagt op til yderligere gennemgang, men alle er meget velkomne til at spørge ind til aktiviteterne.

Folkemøde

Danmarks Biblioteksforening har deltaget i alle folkemøder, i forskellige set-ups og konstellationer. I år var vi initiativtagere til at [Kulturen fik sin egen plads på Folkemødet](#) i samarbejde med Dansk Kulturliv.

Vi samlede også Bibliotekschefforeningen, Forbundet Kultur og Information og De Pædagogiske Læringscenters Forening til en stor og velbesøgt debat på Folkemødet om

Hvordan gør vi læsning til et spørgsmål om trivsel?

Efterfølgende havde vi indbudt til en rundbordssamtale, hvor der deltog omkring 40 personer fra mange fagligheder og med deltagelse af formanden for DB's Læringsudvalg.

DB-udgiften til Kulturens Plads er budgetteret til 50.000 dkr.

Kulturmøde

Bibliotekerne på Kulturmødet er i år et samarbejde mellem Forbundet Kultur og Information, Bibliotekschefforeningen, Biblioteks- og Kulturforeningen i Region Midtjylland, Bibliotekerne i Region Nordjylland og Danmarks Biblioteksforening, hvor vi køber bistand til koordinering af Aalborg Bibliotekerne. Udgiften er 50.000 dkr. til samarbejdet.

Samarbejdet står bag et telt og en mindre scene med en række debatter og arrangementer om bibliotekerne og de mange projekter og samarbejder.

I år har vi også et samarbejde med Dansk Kulturliv om en debat om kulturens værdi på hovedscenen. Kulturmødet vil præsentere det samlede program den 20. juni – I skrivende stund er det ikke kommet, men det udkommer [her](#)

Bogforum

I en årrække har DB koordineret den store fællesstand (C3-003A) - stand og scene på Bogforum. Danmarks Biblioteksforening har i det tidlige forår meddelt, at vi har besluttet at stoppe engagementet. Vi har budgetteret med 50.000 dkr. i underskudsgaranti, men i år så budgettet ud til at lande på et underskud på 100.000-130.000+.

I de seneste år har flere biblioteker trukket den økonomiske støtte og vi har mistet sponsorindtægter og indtægter fra samarbejdspartnere, samtidig med at udgifterne til scenen og honorarer er steget. Da DB påtog sig rollen at koordinere vores fælles stand i 2014, var det for at sikre bibliotekernes synlighed, da andre måtte trække stikket. Heldigvis er der siden kommet andre stærke biblioteksscener og stande til. Bogforum er i høj grad en event med fokus på salg, frem for debat om bogens og bibliotekernes vilkår. Konkurrencen fra forlagene og deres litterære events er hård og ikke altid på lige vilkår. Derfor har det også været svært både at trække publikum og støtte til en del af de debatter vi i fællesskab har skabt.

For Danmarks Biblioteksforening som politisk interesseorganisation har vi derfor valgt at fokusere og prioritere anderledes. Men vi arbejder på at skabe debatter på Bogforum i samarbejde med andre parter, så vi kan få diskuteret bogens og bibliotekernes rammevilkår også dér. Det håber vi bliver muligt og andre vil være med til.

Indstilling

Til orientering.

Afgørelse

10. **Årshjul**

Sagsfremstilling

Årshjul

15.-17. juni **EBLIDA** i Athen

16.-18. juni **Folkemøde** Bornholm

26.-29. juli **IFLA-kongres 2022 WLIC** bliver afholdt den i Dublin

27.-28. august **Kulturmødet** Mors

25. august **IFLA-generalforsamling 2022 i Rotterdam**
1.-3. sep. **Klimafolkemødet i Middelfart**
14.-15. september **Bibliotekschefforeningens Årsmøde** i Billund (BCF)
23. september **Verdens Bedste Løsninger** konference i Ballerup
4. og 5. Oktober **Danske Fag-, Forsknings-, og Uddannelsesbibliotekers** årsmøde (DDFU)
11. november **Repræsentantskabsmøde** i Albertslund

11. Fremtidige møder og temaer

Sagsfremstilling

Der laves en doodle på efterårets møder som temasættes.

På kommende møder vil være

- Evaluering af Topmøde og repræsentantskabsmøde, samt planlægning af de kommende.
- Planlægning og drøftelse af hvilke "folkemøder" og nationale/regionale events Danmarks Biblioteksforening skal deltage i.
- Tidsskriftet Danmarks Biblioteker

Indstilling

Til afgørelse og orientering

Afgørelse

12. TEMADRØFTELSE: LÆSNING

Kl. 12.30-13.15

Som I sikkert har bemærket, blev den nye store undersøgelse [Børn og unges læsning 2021](#) præsenteret her i juni 2022.

Derfor lægges op til en temadrøftelse, hvor projektleder Lisbet Vestergaard vil komme med oplæg om undersøgelsen, og vi drøfter ideer til fælles handling.

Der har længe været fokus på børn og unges læsning i en verden præget af digitalisering og let adgang til mange medier, ikke mindst i kølvandet på undersøgelsen Børns læsning 2017. Den viste et tydeligt fald i børns læsning. Her 4 år efter er vi klar med nye tal i bogen 'Børn og unges læsning 2021'.

Undersøgelsen er gennemført af Center for Anvendt Skoleforskning for [Tænk tanken Fremtidens Biblioteker](#). I 2021 ser den negative udvikling ud til at være stoppet. Børn og unge læser lige så ofte i fritiden, som de gjorde i 2017, men den peger på, at børns lyst til at læse for sjov falder, jo ældre de bliver. Med Børn og unges læsning 2021 får vi et nuanceret billede af børns og unges læse- og medievaner og giver samtidig faglige anbefalinger og inspiration til, hvordan skole og biblioteker kan arbejde med børns og unges læsning samt input til de vigtige drøftelser om, hvordan vi skal styrke børns og unges læsekultur.

På baggrund af undersøgelsen i 2017 skabte Danmarks Biblioteksforening en læsekoalition, som i 2019 overrakte oplæg til [NATIONAL LÆSESTRATEGI](#) til Kulturministeren. Den blev ikke vedtaget af Folketinget som samlet strategi, men en række af tiltagene er gennemført fra både statsligt og kommunalt hold. Læsekoalitionen omfatter både repræsentanter fra pædagoger, lærere, bibliotekarer, boghandlere, forlag og bibliotekarer. Den samles igen i

august – og en del af dem deltog i bibliotekernes arrangement på Folkemødet.

Kun hver anden ung kan lide at læse.

Når børn bliver teenagere, sker der markante ændringer i deres læse- og medievaner. Læselysten falder, især hos drengene, og både drenge og piger læser mindre i fritiden, i takt med at deres forbrug af digitale medier stiger, viser undersøgelsen.

I undersøgelsen har 8.542 danske børn og unge i 5.-8. klasse svaret på spørgsmål om deres læse- og medievaner i fritiden.

10 hovedresultater

Børn og unges læsning 2021 rummer både kvantitative og kvalitative resultater. Her kommer 10 overordnede resultater, der sammenfatter de væsentligste tendenser i børn og unges læse- og medievaner og biblioteksbrug

- 1 Børn og unges læselyst falder med alderen
- 2 Børn og unge bruger samme tid på at læse i fritiden som i 2017
- 3 Børn og unges læselyst varierer med køn og læsekultur i hjemmet
- 4 Børn og unges brug af e-bøger og lydbøger er vokset
- 5 Børn og unges læsevaner og inspirationskilder ændrer sig med den digitale udvikling
- 6 Børn og unge foretrækker fortsat humor som genre
- 7 Børn og unges brug af digitale medier er stigende
- 8 Brug af sociale medier hænger sammen med mindre fritidslæsning og svagere opmærksomhed
- 9 De ældste elever kommer fortsat ikke på skolebiblioteket
- 10 Halvdelen af eleverne kommer aldrig på folkebiblioteket men de fleste kender eReolen GO!

Læs hovedresultaterne side 14 - 17 i [bogen](#)

På baggrund af undersøgelsen har projektleder Lisbet Vestergaard formuleret 7 læsetips til forældre, der kan hjælpe med at bringe læsningen ind i hverdagen og gøre det at læse til en hyggelig aktivitet i familien.

Her kan du læse de vigtigste pointer:

- 1:** Læs selv: Vis dine børn, at du selv holder af at læse og fortæl om det, du læser. På den måde bliver du en rollemodel.
- 2:** Ta' en bog med i tasken: Du kan også tage læsestof med på farten og læse, når der er tid til det. Vis dine børn, at fornøjelsen ved at læse også kan være at snuppe en-to sider i en god bog eller dykke ned i en avisartikel i fem minutter.

3: Læs højt for dit barn: Højtlesning skaber generelt læselyst blandt børn og unge. Så selv om dit barn kan læse selv, er det en god idé at blive ved med at læse højt derhjemme.

4: Find bøger om noget, der interesserer børnene: Lad børnene vælge selv og fokusér på læselysten frem for hvad børnene læser. Børn og unge kan godt lide at læse om emner, de interesserer sig for.

5: Hjælp dine børn med at finde læsestof, efterhånden som de bliver ældre: Undersøgelsen viser, at læselysten falder med alderen. Så meget desto vigtigere er det, at man som voksen bliver ved med at præsentere nyt og relevant læsestof for ens børn, når de bliver ældre.

6: Omgiv jer med bøger: Undersøgelsen viser, at fysiske bøger er mere populære end e-bøger og lydbøger hos børn og unge. På den måde oplever børn, at bøger inspirerer dem i deres hverdag.

7: Læs på flere måder: Skab hyggelige, sjove og anderledes rammer for læsningen. Der findes mange måder at læse på, og I behøver ikke sidde stille imens. Tag f.eks. ud i skoven og læs højt i skyggen af et gammelt egetræ. Lyt til lydbøger på bilturen. Se filmatiseringen af bogen sammen.

Se undersøgelsen her <https://www.fremtidensbiblioteker.dk/brn-og-unges-lsning-2021>

Omtaler i bl.a.

Politiken: [Hvornår har dit barn sidst snakket med bibliotekaren?](#)

Folkeskolen: [Masser af tal om læsning \(folkeskolen.dk\)](#)

Indstilling

Drøftelse om politiske tiltag som opfølgning på undersøgelsen.

Afgørelse

EVT

Paw Østergaard Jensen
Formand

Michel Steen-Hansen
Direktør